

MUZEJSKI VJESNIK 7

GLASILO MUZEJA

SJEVEROZAPADNE HRVATSKE

MUZEJSKI VJESNIK

**GLASILO MUZEJSKOG DRUŠTVA SJEVEROZAPADNE
HRVATSKE**

(Čakovec, Čazma, Grabrovnica, Kalinovec, Koprivnica, Križevci,
Trakošćan, Varaždin, Varaždinske Toplice i Virje)

UREDNIŠTVO

Vladimir Kalšan (glavni i odgovorni urednik), Ljubica Ramušćak,
Marina Šimek, Vlado Srimšček, Branimir Šimek (tehnički urednik)
Vladimira Pavić

Muzejski vjesnik izlazi povremeno, a najmanje jednom godišnje.
Rukopise ne honoriramo i ne vraćamo. Časopis solidarno financi-
raju muzeji sjeverozapadne Hrvatske.

NAKLADNIK

Muzej Međimurja — Čakovec

ZA NAKLADNIKA

Vladimir Kalšan

TISAK

TIZ »Zrinski« Čakovec, naklada 800 komada

BROJ 7 — OŽUJAK 1984.

GOD. VII

Za sadržaj priloga odgovaraju autori

SADRŽAJ:

ZAVIČAJNE ZBIRKE

— Franjo Horvatić: Zavičajne muzejske zbirke i problemi kadrova	3
— Zorko Marković: O stanju muzejskih zavičajnih zbirki i problemima u vezi s njima	4
— Marijan Špoljar: Diskusija o muzejskim zbirkama	6
— Martin Matiščin: O osnivanju i djelovanju zavičajnog muzeja Virje	8

MUZEOLOŠKA PITANJA I PROBLEMATIKA

— Dragutin Feletar: Za optimalniju mrežu muzeja u sjeverozap. Hrvatskoj	13
— Ivanka Štager: Stalni postav »Tito Varaždinu — Varaždinu Titu« u Gradskom muzeju Varaždin — Odjelu Muzej narodne revolucije	19
— Dragutin Feletar: Kiparski atelier — radionica i učionica	22
— Jasna Tomičić: Obnova muzeja narodne revolucije	25
— Ljerka Šimunić: Suradnja Gradskog muzeja Varaždin i varaždinske industrije svile, konfekcije i kišobrana	27
— Jasna Tomičić: Stari grad	31
— Marijan Špoljar: U povodu izložbe »Tri situacije«	32
— Miroslav Klemm: O djelovanju galerije »Disk kočnice« u tvornici disk kočnica SOUR »Varteks« u Varaždinu	36
— Željko Tomičić: Međunarodni znanstveni simpozij ranosrednjekovne arheologije u Nitri	38

STRUČNI ČLANCI

— Božidar Gerić: Bilješke o rekognosciranju i iskapanjima arheoloških terena u bjelovarskom kraju 1983. godine	45
— Zoran Homen: Pokusno sondiranje na ranosrednjekovnoj nekropoli u Popovcu	49
— Zorko Marković: O nekim nejasnim pitanjima kronologije brončanog doba u sjevernoj Hrvatskoj	52
— Željko Tomičić: Sumarni osvrt na rezultate arheoloških istraživanja područja Međimurja u razdoblju od 1972 — 1982. (I)	56
— Marina Šimek: O važnom paleontološkom nalazu nedaleko Ludbrega	65
— Prilog: Metoda gipsanja in situ	72
— Željko Tomičić: Zaštitna arheološka istraživanja u Jurju u Trnju	81
— Željko Tomičić — Josip Vidović: Pokusna arheološka istraživanja naselja Goričan tijekom 1983. godine	84

— Josip Vidović — Željko Tomičić: Arheološka istraživanja u Goričanu 1983. godine	88
— Josip Vidović: Nastavak istraživanja perioda starijeg željeznog doba na lokalitetu Goričan '82	93
— Miroslav Klemm: Nekoliko planova Varaždina iz vlasništva Gradskog muzeja Varaždin	98
— Tomislav Đurić: Zaboravljena gotika Hrvatskog Zagorja — Sv. Jakov na Očuri	107
— Antun Stišćak: O jednom broju logoraša »Danice«	109
— Josip Fluksi: Dalmatinski narodni nakit u fundusu muzeja grada Koprivnice	113
— Josip Fluksi: Naprava za lov jazavaca	121
— Libuše Kašpar: Etnološka bibliografija novinskih članaka	122

VIJESTI

— Zorko Marković: Vrijedna knjiga o spomenicima kulture istočne Hrvatske	131
— Dragutin Feletar: Deveto izdanje Podravskog zbornika	133
— Dragutin Feletar: Monografija o Draganu Gažiju	131
— Dragutin Feletar: Dokumentirano kazivanje o NOB-u	135
— Tomislav Đurić: Prilozi za povijest varaždinskog bankarstva	136
— Vladimira Pavić: Deseti kongres Saveza Društava muzejskih radnika Jugoslavije	137
— Zorko Marković: Sastanak muzealaca Slavonije i sjeverozapadne Hrvatske	137
— Vladimira Pavić: Izbor zaštićene građe iz fundusa MMC	138
— Željko Tomičić: Afrička lovačka zbirka dr Zdravka Pečara u Muzeju afričke umetnosti u Beogradu	139
— Antun Kozina: Akcije muzeja 1983. godine — Likovne i druge izložbe u Krapini	140
— Ljubica Duić-Jovanović: Osnovan književni klub	144

AKCIJE	147
------------------	-----

ZAVIČAJNE MUZEJSKE ZBIRKE I PROBLEMI KADROVA

Već u više navrata muzejski radnici sjeverozapadne Hrvatske raspravljaju o statusu, održavanju i problemima s kojima se susreću pri formiranju i radu muzejskih zbirki.

Poznato je da većinu zavičajnih i specijalnih muzejskih zbirki, u pojedinim naseljima, osnivaju zaljubljenici u stare predmete i našu prošlost. Njihov rad je često vrlo dug i mukotrpan, u pravilu amaterski, što treba priznati i poticati.

Već u fazi sakupljanja muzejske građe, muzejski radnici bi trebali stupiti u kontakt sa sakupljačem, uputiti ga kako treba predmene obilježavati i uvoditi u knjigu ulaska muzejske građe ili bar osnovati popis predmeta i darovatelja. Ponekad, već u fazi prikupljanja građe, dolazi do nesporazuma između muzealaca i sakupljača, jer neki sakupljači takvu zbirku smatraju svojom, odnosno ne žele surađivati sa stručnjacima, misleći da će tako sakupljenu građu morati predati u centralni muzej. Muzealci se u tom slučaju često povlače, jer smatraju da je bolje imati sakupljenu građu na jednom mjestu, nego da propadne na seoskim tavanima i šupama ili pak nestane otuđena izvan granica naše zemlje.

Mislim da takav način rada nije dobar i da treba raditi drukčije. Ako netko već sakuplja muzejsku građu za pojedine seoske muzejske zbirke, o tome bi trebala voditi računa mjesna zajednica, kao najodgovorniji faktor u nekom mjestu. Preko nje bi trebalo utjecati na sakupljače i objašnjavati im da određena muzejska građa, prema Zakonu o muzejima, nije privatno vlasništvo, već društveno dobro, s kojim treba na određeni način i raspolagati. Trebalo bi, dakle, i mjesnu zajednicu i sakupljača, koji sakuplja građu u njezino ime, čvrsto obavezati putem samoupravnog sporazuma, da građu sakupljaju, obrađuju, a kasnije i prezentiraju, kako to nalaže muzejska struka. Kad postignemo takav vid suradnje, mislim da će veći dio problema oko sakupljanja i otvaranja zavičajnih zbirki biti riješen na zadovoljavajući način za obje strane. Primjer takvog pozitivnog rješavanja su zavičajne muzejske zbirke: u Virju, Đelekovcu, Kalinovcu, Podravskim Sesvetama, koje su otvorene u određene dane, a posjeduju inventarne popise muzejske građe i članice su Muzejskog društva sjeverozapadne Hrvatske. U tim pak zbirkama, koje naoko dobro rade, ipak postoje problemi muzeološkog karaktera za koje amateri — voditelji nisu krivi. Rekli smo da su većinu zbirki sakupili i osnovali amateri — entuzijasti, čiji je

rad neprocjenjiv, ali oni nisu u stanju, sami, bez stručne pomoći, postavljenu zbirku stručno obraditi. Muzealci, stručnjaci, često su svojim poslovima u vlastitoj kući preopterećeni ili ih u pojedinim muzejima uopće nema, pa se uzajamno ispomažu, a zbirke su u većini slučajeva udaljene od centralnog muzeja i desetke kilometara, pa i ta činjenica tako reći onemogućava češće kontakte i međusobnu komunikaciju. Ipak, rješavanje problema stručne suradnje muzeja i zavičajnih muzejskih zbirki moramo osigurati što hitnije, jer ćemo u protivnom, mi muzealci, biti zatečeni za koju godinu velikim brojem sakupljenih predmeta, često bez dovoljne dokumentacije, koji će tražiti hitnu muzeološku obradu i zaštitu. Dakle, u pitanju su stručni kadrovi koji su u našim muzejima deficitarni. Većina muzeja posjeduje jednog ili dva kustosa, bez zaštitne radionice, što je neodrživo ako želimo razvijati, unapređivati i osuvremenjivati muzejsku struku u našim općinskim centrima. Mišljenja smo da se taj problem nedostatka muzejskih kadrova, naročito u muzejskim zbirkama, može vrlo brzo riješiti, tako da škola zaposli stručnjaka povjesničara umjetnosti ili koje druge struke, kao predavača s pola radnog vremena, jer često takav stručnjak u školi i nema više nastave iz svog predmeta, već predaje do norme sati svašta, dok bi drugu polovicu radio kao stručni voditelj muzejske zbirke. Na taj bi način dobili direktnu vezu muzej — škola, na čemu odavno radimo bez većeg uspjeha, a također i stručno vodstvo zavičajnih muzejskih zbirki.

Zorko Marković, Muzej grada Koprivnice

O STANJU MUZEJSKIH ZAVIČAJNIH ZBIRKI I PROBLEMIMA U VEZI S NJIMA

Govoreći o stanju i problemima muzejskih zavičajnih zbirki trebamo se podsjetiti da ih možemo podijeliti u nekoliko osnovnih tipova: a) kompleksne muzejske zavičajne zbirke; b) školske, najčešće pretežno etnografske, zbirke; c) specijalizirane zbirke, vrlo često vezane uz tvornice. Kompleksne zbirke najčešće nastaju kao rezultat zalaganja mjesnih zajednica. Stanje muzejskih zbirki izvan pojedinih muzeja i njihova nadzora je, slobodno možemo reći, krajnje kritično, te je potrebno i analizirati sve njihove nedostatke radi spašavanja spomeničkog materijala koji je u njima pohranjen.